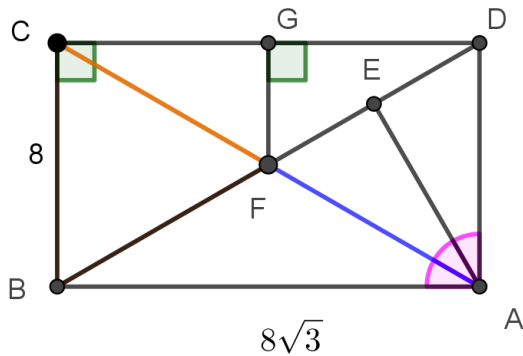

Tema 11: coliniaritate in plan

Propunem rezolvarea unui set de probleme, cate una subordonata fiecarei metode de demonstrare a coliniaritatii a trei puncte, in plan.

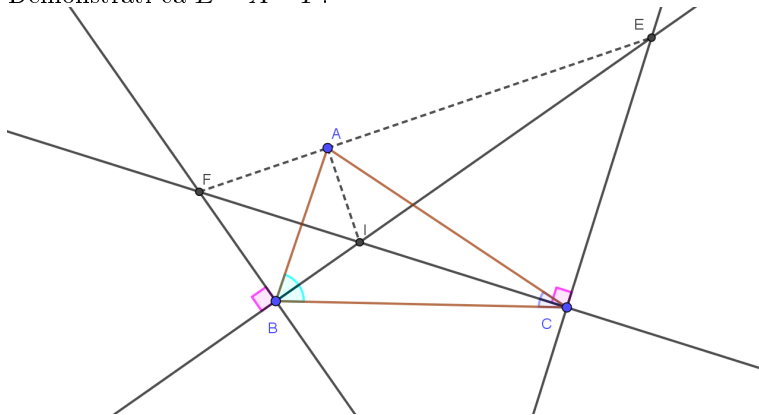
1. **Metoda metrica:** $A - B - C$ (B este situat intre A si C) daca si numai daca $d(A, C) = d(A, B) + d(B, C)$.
Fie $ABCD$ un dreptunghi cu $AB = 8\sqrt{3}$, $AD = 8$ si punctele $E, F \in (BD)$ astfel incat $m(\widehat{DAE}) = m(\widehat{EAF}) = m(\widehat{FAB})$. Demonstrati ca punctele A, F, C sunt coliniare.

Indicatii: folosind teorema lui Pitagora si functiile trigonometrice in diverse triunghiuri dreptunghice, calculati $d(A, C)$, $d(C, F)$, $d(F, A)$. Construiti $FG \perp CD$, $G \in (CD)$.

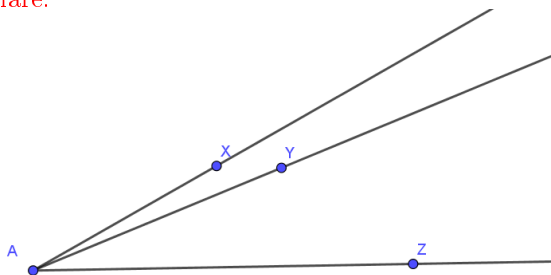
2. **Metoda unghiului alungit:** $A - B - C \Leftrightarrow m(\widehat{ABC}) = 180^\circ$.

Fie triunghiul ABC , E intersectia bisectoarei unghiului $\widehat{ABC}$ cu perpendiculara in C pe bisectoarea unghiului $\widehat{ACB}$ si F intersectia bisectoarei unghiului $\widehat{ACB}$ cu perpendiculara in B pe bisectoarea unghiului $\widehat{ABC}$. Demonstrati ca $E - A - F$.

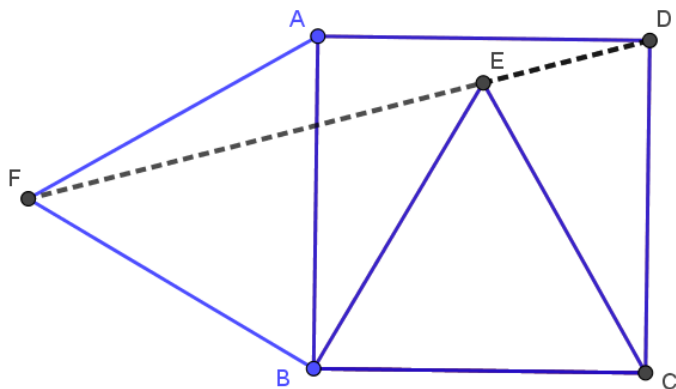

Indicatii: Fie $\{I\} = BE \cap CF$, centrul cercului inscris in $\triangle ABC$. Calculati masurile unghiurilor $\widehat{FAI}$ si $\widehat{IAE}$ si aratati ca sunt unghiuri drepte. Veti folosi faptul ca $AFBI$ este patrulater inscrisibil.

3. Folosind axioma de existenta si unicitate a unui unghi congruent cu un unghi dat: date semidreptele (AX) , (AY) , (AZ) astfel incat X, Y sunt de aceeasi parte a lui AZ , daca $\widehat{YAZ} \equiv \widehat{XAZ}$ atunci $AX = AY$, deci A, X, Y sunt coliniare.

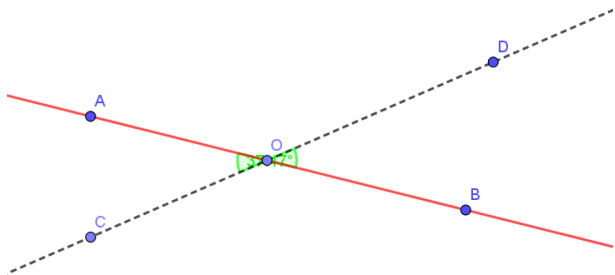

Pe laturile (AB) si (BC) ale patratului $ABCD$ se construiesc triunghiurile echilaterale ABF , BCE , cu E in interiorul patratului si F in exteriorul sau. Aratati ca D, E, F sunt coliniare.

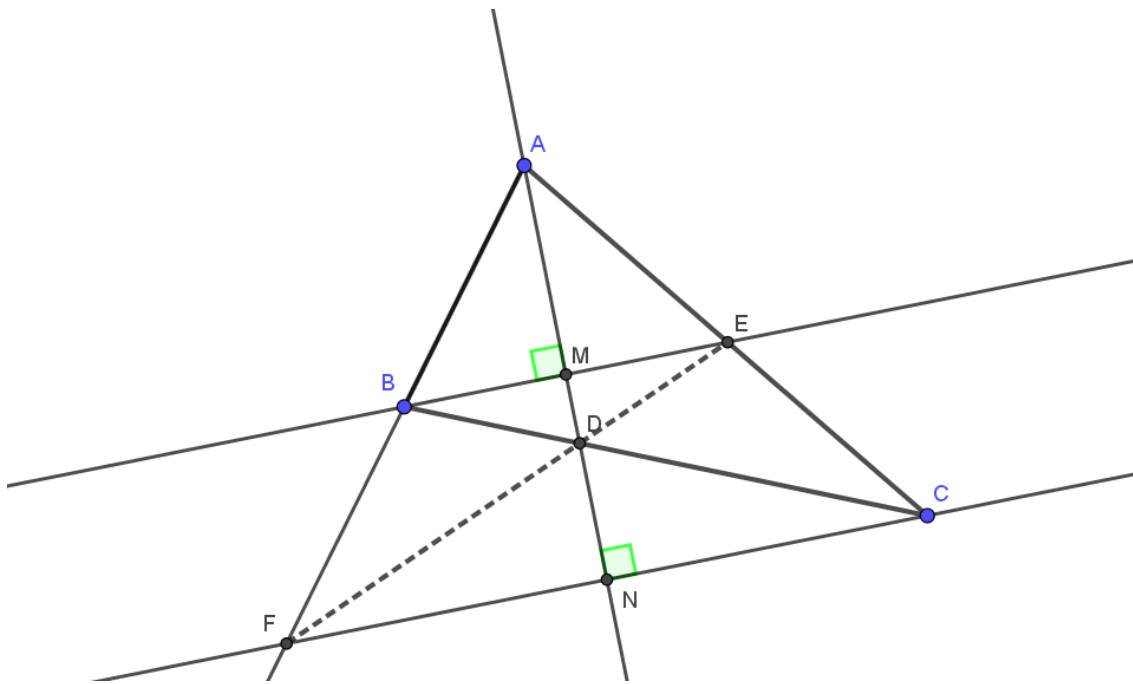

Indicatie: demonstrati ca $\widehat{ADF} \equiv \widehat{ADE}$, calculand masurile lor.

4. Folosind reciproca teoremei unghiurilor opuse la varf: daca $A - O - B$, C, D sunt situate de o parte si de alta a dreptei AB si $\widehat{AOC} \equiv \widehat{DOB}$, atunci $C - O - D$.

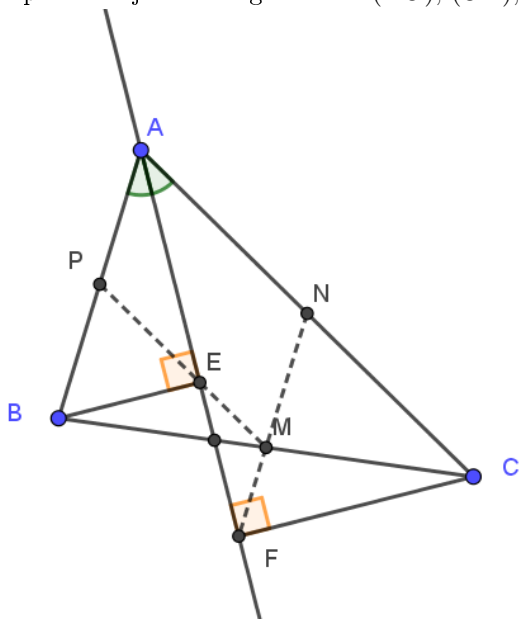
Fie triunghiul ABC cu $AB < AC$ si D intersecția bisectoarei unghiului $\widehat{BAC}$ cu dreapta BC . Perpendiculara din B pe AD taie AC in E , iar perpendiculara din C pe AD taie AB in F . Demonstrati ca D, E, F sunt coliniare.

Indicatie: demonstrati ca $\widehat{BDE} \equiv \widehat{FDC}$.

5. Folosind axioma paralelelor: daca $AB \parallel d$ si $AC \parallel d$, atunci A, B, C sunt coliniare.

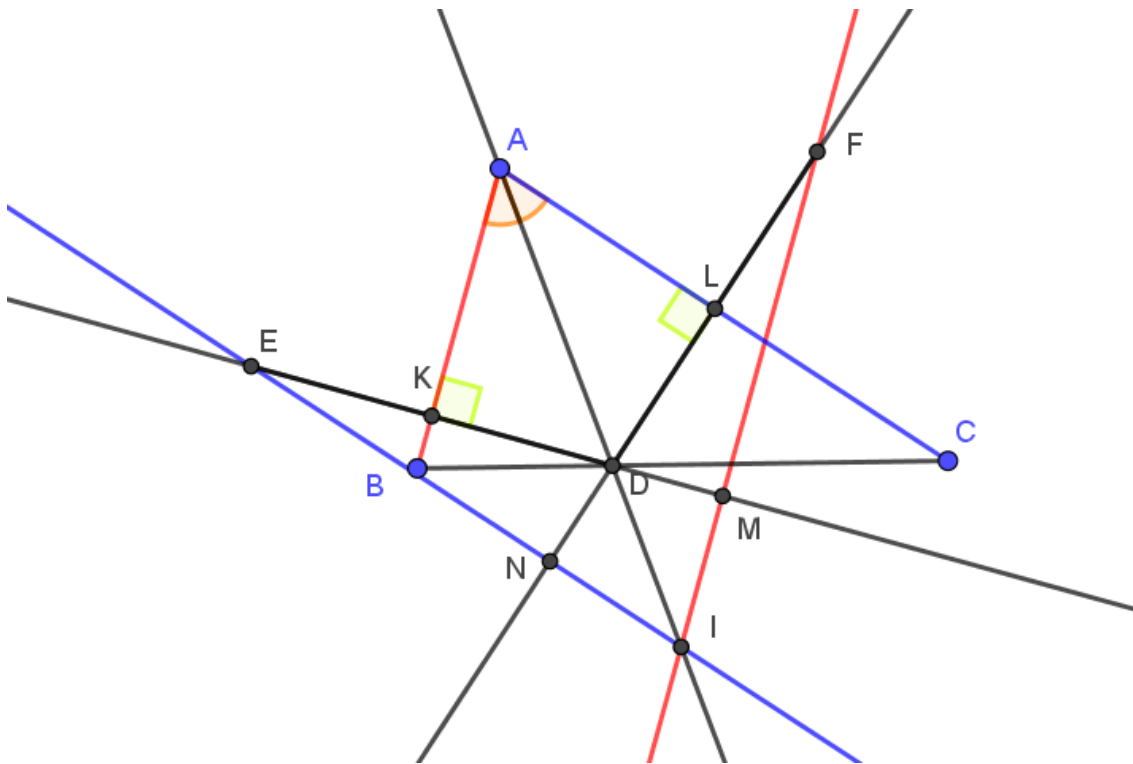
Fie $\triangle ABC$, E proiectia lui B pe bisectoarea unghiului $\widehat{BAC}$, F proiectia lui C pe aceeași bisectoare. Fie M, N, P respectiv mijloacele segmentelor (BC) , (CA) , (AB) . Demonstrati ca $M - E - P$ si $F - M - N$.

Indicatie: demonstrati ca $PM \parallel AC$ si $PE \parallel AC$, respectiv $MN \parallel AB$ si $NF \parallel AC$.

6. Folosind unicitatea perpendicularei duse (d)intr-un punct pe o dreapta, in plan: daca $AB \perp d$ si $AC \perp d$, atunci A, B, C sunt coliniare.

Fie triunghiul ascutitunghic ABC , punctul D pe (BC) astfel incat $\widehat{DAB} \equiv \widehat{DAC}$, E simetricul lui D fata de AB si F simetricul lui D fata de AC . Paralela prin E la AC intersecteaza paralela prin F la AB in I . Demonstrati ca A, D, I sunt coliniare.

Indicatii: demonstrati ca $AD \perp EF$ si $ID \perp EF$.

7. Utilizarea unei proprietati a paralelogramului: daca $ABCD$ e paralelogram si M e mijlocul diagonalei (AC) , atunci $B - M - D$.

Fie triunghiul ABC in care bisectoarea lui $\widehat{BAC}$ si si mediana lui (AC) sunt perpendiculare. Fie O punctul lor de intersectie. Se noteaza cu M, N, P respectiv mijloacele laturilor $(BC), (CA), (BA)$. Aratati ca M, O, P sunt coliniare.

8. Demonstrand ca punctele apartin unei drepte remarcabile.

Se da triunghiul isoscel ABC de baza (BC) si pe laturile sale se construiesc in exterior triunghiurile echilaterale ABD si ACE . Fie $\{M\} = BD \cap CE$ si $\{N\} = CD \cap BE$. Demonstrati ca punctele A, M, N si mijloacele laturilor $(BC), (DE)$ sunt coliniare.

Indicatie: se arata ca cele cinci puncte apartin bisectoarei unghiului $\widehat{BAC}$.

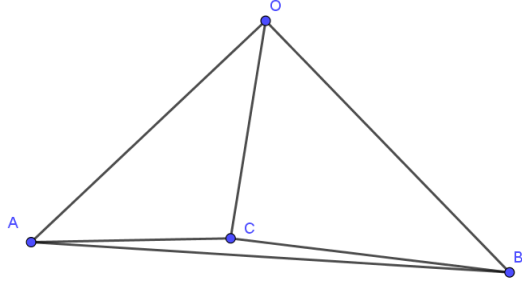
9. Utilizand reciproca teoremei lui Menelaus: se da un triunghi ABC si punctele $A' \in BC, B' \in CA, C' \in BA$, diferite de varfurile triunghiului, astfel incat

$$\frac{\overline{C'A}}{\overline{C'B}} \cdot \frac{\overline{A'B}}{\overline{A'C}} \cdot \frac{\overline{B'C}}{\overline{B'A}} = 1;$$

atunci punctele A', B', C' sunt coliniare.

Dreapta d intersecteaza dreptele suport ale laturilor triunghiului ABC in punctele $D \in BC, E \in CA, F \in AB$, diferite de varfurile triunghiului. Fie D', E', F' simetricile punctelor D, E, F fata de mijloacele laturilor $(BC), (CA)$, respectiv (AB) . Demonstrati ca D', E', F' sunt coliniare.

10. Utilizand proprietatile functiei arie: daca $C \in \widehat{IntAOB}$ si $A_{[AOB]} = A_{[AOC]} + A_{[BOC]}$, atunci A, B, C sunt coliniare.

Fie rombul $ABCD$ cu $AB = 12$, $AC = 12\sqrt{3}$ si triunghiurile echilaterale ABF si ADE situate in exteriorul rombului. Aratati ca F, A, E sunt coliniare.

Indicatie: Se arata ca $A_{[FCE]} = A_{[FCA]} + A_{[ACE]}$.

11. **Metoda analitica:** In raport cu un reper cartezian ortonormat se dau punctele $A(x_A, y_A)$, $B(x_B, y_B)$, $C(x_C, y_C)$; A, B, C sunt coliniare daca si numai daca

$$\begin{vmatrix} x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \\ x_C & y_C & 1 \end{vmatrix} = 0.$$

Intr-un reper cartezian, fie punctele $A(2, 0)$, $B(6, 0)$, $C(0, -2)$ si $D(0, 6)$. Fie E mijlocul lui (AD) si F mijlocul lui (BC) . Aratati ca mijloacele segmentelor (AC) , (BD) , (EF) sunt coliniare.

12. **Metoda vectoriala:** A, B, C sunt coliniare daca si numai daca $\exists \alpha \in \mathbb{R}^* \setminus \{1\}$ astfel incat $\overrightarrow{AB} = \alpha \overrightarrow{AC}$ sau daca si numai daca $\exists \beta \in \mathbb{R}^* \setminus \{1\}$ astfel incat $\vec{r}_A = \beta \vec{r}_B + (1 - \beta) \vec{r}_C$.

Demonstrati pe cale vectoriala ca intr-un trapez mijloacele laturilor neparalele si mijloacele diagonalelor sunt puncte coliniare.

13. **Folosind aplicatiile numerelor complexe in geometrie:** Daca punctele A, B, C au respectiv afixele z_A, z_B, z_C , atunci A, B, C sunt coliniare daca si numai daca $\frac{z_B - z_A}{z_C - z_A} \in \mathbb{R}^*$.

Aratati ca imaginile geometrice ale numerelor complexe $a = 1 - i$, $b = -1 + 5i$, $c = 2i$ sunt puncte coliniare.